

Sygn. akt IV CSK 424/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa K. F.
przeciwko [...] Zakładowi Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej z siedzibą
w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu

Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia „przepisów postępowania, jakie legły u podstawy zaskarżonego wyroku, skutkujących niezgodnym z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości rozstrzygnięciem, które to uchybienia w niewłaściwy sposób wpłynęło na wynik przedmiotowej sprawy.”

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał na art. 445 k.c. i stwierdził, że jego naruszenie miało polegać na zaniżeniu należnego powodowi zadośćuczynienia, zarówno przez wadliwą ocenę rozmiaru krzywdy, której powód doznał, jak i przez przyjęcie, że przyczynił się do wypadku w 30%.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Mającą występować w sprawie oczywistej wadliwości orzeczenia powód nie uzasadnił dostatecznie. Wbrew stanowisku skarżącego, Sądy obu instancji objaśniły przesłanki, którymi kierowały się przy określaniu wysokości

zadośćuczynienia na rzecz powoda. Sądy miały na uwadze rozmiar cierpień powoda bezpośrednio po wypadku, jak i stopień kalectwa, z którym będzie zmagał się w życiu. W orzecznictwie ustalona jest przy tym dyrektywa, w świetle której ocenny charakter kryteriów wyznaczających wysokość zadośćuczynienia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 445 § 1 k.c. sprawia, że podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 445 § 1 k.c. przez sąd drugiej instancji wskutek zawyżenia lub zaniżenia wysokości zasądzanego zadośćuczynienia pieniężnego, może być, praktycznie rzecz biorąc, uwzględniony tylko w razie wykazania oczywistego naruszenia właściwych kryteriów przez sąd drugiej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, nie publ.). Powód nie przytoczył jakichkolwiek przykładów porównywalnych z dotyczącym jego samego, w których na rzecz pokrzywdzonego w wypadku komunikacyjnym zasądzone zostałyby istotnie wyższe zadośćuczynienia.

O tym, w jakich przypadkach można mówić o przyczynieniu się pokrzywdzonego do szkody Sąd Najwyższy wypowiedział się szeroko w wyroku z 16 marca 2018 r., IV CSK 114/17, nie publ. i wyjaśnił, że przyczynieniem się do powstania lub zwiększenia szkody jest takie zachowanie się poszkodowanego, które pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą. Do wypadku, w którym powód doznał szkody doszło ze względu na prowadzenie pojazdu przez nietrzeźwego kierowcę. Skoro powód wcześniej spożywał z tym kierowcą alkohol i przystał na to, że osoba ta będzie prowadzić pojazd, którym powód podróżował, to oczywiście przyczynił się do szkody, niezależnie od tego, że sam być może był pod silniejszym wpływem alkoholu.

Powód zarzucił też, że zaskarżony wyrok został wydany z oczywistym naruszeniem art. 233 § 2 w zw. z art. 328 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i nierozważenie całości materiału dowodowego. Pomijając okoliczność, że powołane przez powoda przepisy są nieadekwatne do zarzutu, który z odwołaniem się do nich sformułował, trzeba wskazać, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej pozostaje związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu. O odstąpieniu od obciążania powoda kosztami postępowania na rzecz pozwanego zdecydował charakter sprawy oraz związana z nim sytuacja osobista i materialna powoda. Sąd Najwyższy wziął też pod uwagę niewielki nakład pracy, jaki musiał włożyć pełnomocnik pozwanego w sporządzenie stanowiska procesowego co do przedsądu.